

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS SHELACH • MAAMAR 12

ביאר ע"פ והיה לכם לציצית

An explanation of the verse “And
it shall be for you as tzitzis”

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/shelach/12/

1 ביאר ע"פ והיה לכם לציצית

An explanation of the verse "And it shall be for you as tzitzis."

2 ענין התכלת. הנה ד' גוונים שבנר הנזכר בפע"ח שער השבת ספ"ד בשם הזהר בראשית נהורא חיוורא

כ"י ונהורא תכלא כ"י הוא התחתון הנאחז בפתילה

The matter of the blue (techeles). Now, of the four colors in the lamp mentioned in Pri Etz Chaim, Sha'ar HaShabbos, at the end of chapter 4, in the name of the Zohar on Bereshis, "the white light," etc., and "the blue light," etc., [the blue light] is the lower one, which is attached to the wick.

ולפי שמכליון הפתילה הוא דבר שאינו מינו כלה ונבער בו נשתנה האור לגוון תכלת וכך מלי דאצילות נקי נהורא תכלא שנעשית כליון לבי"ע שבטלים אליה ונכללים בה.

And because it is from the consumption of the wick, [where] something that is not of its own kind is consumed and burned up in it, the light changes to the color blue. And so, too, the Malchus (sovereignty) of the World of Atzilus (Emanation) is called "the blue light," for it becomes a consumption (kilayon) for [the worlds of] Beriah (Creation), Yetzirah (Formation) and Asiyah (Action), which are nullified to it and included in it.

3 והנה עד מלי דאצילות הוא השתלשלות הע"ס מעילה לעילה בבחי' אחדות משא"כ ביי"ע הם בחי' אחרת

ודבר נפרד מלאכים ונשמות ביטול היש ולהיות כן

Now, up to the Malchus of Atzilus there is the chain of descent (hishtalshelus) of the Ten Sefiros from cause to cause, at the level of oneness; whereas Beriah, Yetzirah and Asiyah are another level and a separate thing: angels and souls, [at the level of] the nullification of the yesh (something). And since this is so,

הנה בבחי' האצילות הוא כמשל אשא חיוורא הנ"ל שהוא מראה האש בעצם שלא בא מדבר שאינו מינו ממש ודבר זר

at the level of Atzilus it is like the analogy of the white fire mentioned above, which is the appearance of the fire in its essence, which does not come from something truly not of its kind and a foreign thing,

כמו כליון הפתילה אלא שהוא ביטול בעצם דבחי ח"ע המתפשט בדרך השתלשלות בכל האצ"י משא"כ בחי המלי שנכללים בה עולמות הנפרדים

like the consumption of the wick; rather, it is an essential self-nullification (bittul), of the level of the higher Chochmah (Chochmah Ila'ah), which spreads by way of a chain of descent through all of Atzilus. Whereas the level of Malchus, in which the separate worlds are included,

שהוא דבר שאינו מינו ממש בחי יש ודבר נפרד וכש"כ נכלל בבחי ביטול היש זהו ענין נהורא תכלא שבא מכליון הפתילה כו'.

[that] which is truly something not of its kind, the level of yesh and a separate thing: when it is nevertheless included at the level of the nullification of the yesh, this is the matter of "the blue light," which comes from the consumption of the wick, etc.

[ועמ"ש מזה בביאור ע"פ כי אתה נרי בסוף הדבור שנהורא תכלא נמשך מכליון הפתילה כנ"ל ונהורא חיוורא נמשך מהשמן שממנו נמשך אור צח כו']

[And see what is written on this in the explanation of the verse "For You are my lamp," at the end of the discourse: that the blue light is drawn from the consumption of the wick, as mentioned above, and the white light is drawn from the oil, from which a pure light is drawn, etc.;

והיינו כי השמן לא נק' דבר שאינו מינו כי שמן הוא בחי חכמה עילאה שהוא בחי התורה כו' ע"ש].
that is, the oil is not called something not of its kind, for oil is the level of the higher Chochmah, which is the level of the Torah, etc. See there.]

4 וזהו ענין ארץ אוכלת יושביה רק שהמרגלים אמרו זה ללה"ר כי המרגלים שקרנים היו. אבל באמת זה הוא לשבח כי ואתם הדבקים בה' כו' כמ"ש בזה"ק פ' בראשית דנ"א ע"א.

And this is the matter of "a land that consumes its inhabitants"; only, the spies said it as evil speech (lashon hara), for the spies were liars. But in truth this is praise, for "And you who cleave to Havayah," etc., as is written in the holy Zohar, Parshas Bereshis, folio 51a.

[ות"ח אע"ג דאורחיה דהאי נהורא תכלא אוכמא לשיצאה כל מה דאתדבק ביה תחותיו, ישראל מתדבקן

[“And come and see: even though the way of this blue-black light is to destroy all that cleaves to it beneath it, Israel cleave

בִּיה תַּחֲתוֹי וְקִיַּמְן בְּקִיּוּמָא הֵ"ד וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּה' אֱלֹקֵיכֶם חַיִּים כּוֹלֶכֶם, וּפִי' כִּי עֲנִין דְּאוֹרַחִיה לְשִׁיצָאָה זֶהוּ עִיד שְׂאֲרִי"ל הוֹשִׁיט הַקַּב"ה אֶצְבְּעוֹ הַקְּטָנָה בִּינִיהֶם וּשְׂרָפָם.

to it beneath it and endure in [their] existence, as it is written, 'And you who cleave to Havayah your G-d are alive, all of you.' And the explanation: the matter of "its way is to destroy" is along the lines of what our Sages, of blessed memory, said: "The Holy One, blessed be He, stretched out His little finger among them and burned them."

5 וְזֶה הָיָה הַלֵּה"ר שֶׁל הַמְּרַגְלִים שֶׁהָיָא אֶרֶץ אוֹכֶלֶת יוֹשְׁבֶיהָ לֹמֵר שְׁעִי"ז הַבִּיטוֹל יִתְבַּטְּלוּ מִמְּצִיאוֹתָם לְגַמְרֵי כַּעֲנִין הוֹשִׁיט כּוֹי וּשְׂרָפָם הִנֵּ"ל.

And this was the evil speech of the spies, that it is "a land that consumes its inhabitants": to say that through this self-nullification (bittul) they would be nullified out of their existence entirely, like the matter of "He stretched out," etc., "and burned them," mentioned above.

אֲבָל בְּאֵמֶת אֵינּוּ כֵן כִּי אֲדַרְבָּה עֵיקַר הַחַיּוֹת הוּא הַבִּיטוֹל וְאֵינּוּ בִּיטוֹל מִמְּצִיאוֹתָם לְגַמְרֵי ח"ו וְשֵׁם שְׂאֲנִי שֶׁהָיָה לְעוֹנֶשׁ כּוֹי

But in truth it is not so, for on the contrary, the essence of life-force (chayus) is the self-nullification, and it is not a nullification out of their existence entirely, G-d forbid. And there it is different, for it was as a punishment, etc.;

ע"כ נִתְבַּטְּלוּ מִמְּצִיאוֹתָם לְגַמְרֵי. מִשְׁא"כ בְּבִיטוֹל דְּנִשְׁ"י כּוֹי אֲדַרְבָּה ע"י וְאַתֶּם הַדְּבָקִים כּוֹי חַיִּים כּוֹלֶכֶם. therefore they were nullified out of their existence entirely. Whereas with the self-nullification of the souls of Israel, etc., on the contrary, through "And you who cleave," etc., "[you are] alive, all of you."

6 וְהַטַּעַם כַּמֵּי"ש בּוֹהֵר שֶׁם ת"ח כָּל אֵינּוֹן דְּלַעִילָא בַּהֲוָא נַהוּרָא תַּכְלָא אֶתְכַלְלֵן אֲבָל תַּתְּאִי לֹא הִכִּי דְּאֵינּוֹן מַלְה גָּסָה כּוֹי

And the reason is as is written in the Zohar there: "Come and see: all those that are above are included in that blue light, but the lower ones are not so, for they are a coarse thing," etc.,

וּבְגִין כֵּךְ אֲכִיל וְשַׁצִּי לוֹן, הִרִי מְבוֹאֵר דְּנַהוּרָא תַּכְלָא לֹא אֲכִיל וְשַׁצִּי רַק מַלְה גָּסָה

"and therefore it consumes and destroys them." Thus it is explained that the blue light consumes and destroys only a coarse thing,

דהיינו היש דק"נ שהוא דבר זר לגמרי, ולא יוכל ליכלל בבחי' מלכות כ"א ע"י ביטול מהותו שכלה והולך לו הקליפה משא"כ אינון דלעילא

that is, the yesh (something) of kelipas nogah, which is a thing entirely foreign and cannot be included in the level of Malchus (sovereignty) except through the nullification of its essence, so that the kelipah (husk) is consumed and goes away. Whereas "those that are above,"

שהם בביטול דסט' דקדושה אע"פ שמתכללים בבחי' מלי' בביטול עכ"ז אינה מכלה אותן ח"ו כ"א זהו תכלית שלימות מציאותם.

which are in the self-nullification (bittul) of the side of holiness: even though they are included in the level of Malchus in self-nullification, nevertheless it does not consume them, G-d forbid; rather, this is the ultimate perfection of their existence.

ואפשר שזהו ענין מראה הסנה שהראה הקב"ה למשה דכתיב והסנה בוער באש והסנה איננו אוכל. וכמ"ש במדרש רבה שמות (פ' ב') מכאן אמרו האש שלמעלה שורפת ואינה אוכלת.

And perhaps this is the matter of the vision of the thornbush that the Holy One, blessed be He, showed Moshe, as it is written, "and the thornbush was burning with fire, and the thornbush was not consumed." And as is written in the Midrash Rabbah on Shemos (section 2): "From here they said: the fire above burns but does not consume."

והיינו כדפי' שם דסנה היינו ישראל וכ"מ בגמרא ספ"ו דשבת (דס"ז ע"א) הסנה הסנה כו' משום דמייכת מכל אילני כו'

That is, as it explains there, that the thornbush is Israel. And so it is implied in the Gemara at the end of chapter 6 of Shabbos (folio 67a): "Thornbush, thornbush," etc., "because you are lower than all the trees," etc.

והיינו ע"ד כי אתם המעט מכל העמים כו' שמשפילים א"ע ע"ד ואנכי עפר ואפר כו' ועי' בת"ז תחלת תקון י"ט (דל"ז ע"א)

And this is along the lines of "for you are the least of all the peoples," etc.: that they make themselves lowly, along the lines of "and I am dust and ashes," etc. And see the Tikkunei Zohar, the beginning of Tikkun 19 (folio 37a).

וז"ש ורצון שוכני סנה ועיין פי בת' דזבחים (ק"י"ח ב') ועמ"ש לעיל בד"ה במדבר סיני באהל מועד וע"כ
אע"פ שהאש שורפת את הסנה

And this is [the meaning of] what is written, "and the favor of Him who dwelt in the thornbush." And see the last chapter of Zevachim (118b). And see what is written above in the discourse beginning "In the wilderness of Sinai, in the Tent of Meeting." And therefore, even though the fire burns the thornbush,

היינו שיומשך רשפי אש האהבה בנש"י ולהיות ביטול היש עכ"ז אינה אוכלת ומכלה אותם ממציאותם
ח"ו כ"א אדרבה שזה הביטול הוא עיקר החיות כו'.

that is, that the flashes of the fire of love be drawn into the souls of Israel, and that there be the nullification of the yesh, nevertheless it does not consume them and destroy them out of their existence, G-d forbid; rather, on the contrary, this self-nullification is the essence of life-force (chayus), etc.

ועי' מזה ברע"מ פי שופטים דף רע"ד ע"ב ובפי' הרמ"ז שם שהאש מכלה הקליפה ואינו מכלה הקדושה
כו' ע"ש.

And see on this in the Raaya Mehemna, Parshas Shoftim, folio 274b, and in the commentary of the Ramaz (Rabbi Moshe Zacuto) there: that the fire consumes the kelipah and does not consume the holiness, etc. See there.

ועי' עוד מזה בזהר ח"ב דס"ט ע"ב. ח"ג דר"פ ע"ב וברכות בשיר השירים ר"פ סמכוני באשיות כו'
ובאשו של סנה.

And see further on this in the Zohar, Part II, folio 69b; Part III, folio 280b; and in the Midrash Rabbah on Shir HaShirim, at the beginning of [the passage] "Sustain me with ashishos," etc., "and with the fire of the thornbush."

עו"ל בפי' ואתם הדבקים כו' חיים ע"פ מ"ש בזהר פי' ויגש (דרי"ז ע"ב) בגין דאצטרך לשבחה חי לחי כו'
עד חיים כולכם.

One may further say, in explaining "And you who cleave," etc., "are alive," according to what is written in the Zohar, Parshas Vayigash (folio 207b): "because the living must praise the Living," etc., until "alive, all of you."

ועי' בזהר פי' בהר דק"י ע"ב ע"פ ועשה טוב שכן ארץ כו' ע"ש ובוזהר פי' ויחי (דרל"ז ע"א) ע"פ ואתם הדבקים ודרמ"ה ודו"ק].

And see the Zohar, Parshas Behar, folio 110b, on the verse “And do good, dwell in the land,” etc.; see there. And [see] the Zohar, Parshas Vayechi (folio 237a), on the verse “And you who cleave,” and folio 245; and consider this carefully.]

וכמ"ש יראת ה' לחיים יראת ה' תוסיף ימים כו' מלכותך מלכות כל עולמים שזהו חיותם וקיומם מאוא"ס ב"ה הנמשך בהם משא"כ דבר נפרד אין לו חיות ועיקר החיות הוא הביטול כנ"ל:

And as it is written, “The fear of Havayah [leads] to life,” “The fear of Havayah adds days,” etc. “Your kingship is a kingship of all worlds”: for this is their life-force and their existence, from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which is drawn into them; whereas a separate thing has no life-force, and the essence of life-force is the self-nullification, as mentioned above.

7 ב אך המשכה זו להיות ביטול זה נמשך בבחי' יש שיהי' יש ובטל הוא מבחי' אבא

2. But this drawing-down, that this self-nullification (bittul) be drawn into the level of yesh (something), so that there be [something that is] yesh and [yet] nullified, is from the level of Abba (Chochmah),

כי אבא יסד ברתא [וזהו אם אין חכמה אין יראה כי מל' נקי יראה תתאה ושרשה מח"ע] ותכלת הוא גבורות דאבא

for “Abba founded the daughter” [and this is “If there is no wisdom, there is no fear,” for Malchus (sovereignty) is called “the lower fear,” and its root is from the higher Chochmah (Chochmah Ila'ah)]; and the blue (techeles) is the Gevuros of Abba,

כי זה הוא בחי' גבורה וצמצום להיות המשכה זו בבחי' יש להיות שם נמשך ג"כ בחי' ביטול כו'

for this is the level of Gevurah (restraint) and contraction (tzimtzum): that this drawing-down be into the level of yesh, so that there, too, the level of self-nullification be drawn, etc.

[ר"ל שכדי להוריד ולהמשיך הביטול גם למטה במקום נמוך דהיינו בבחי' יש זהו ע"י גבורה וכמ"ש

בסידור בד"ה אדני שפתי תפתח

[That is to say: in order to bring down and draw the self-nullification also below, into a low place, that is, into the level of yesh, this is through Gevurah; and as is written in the Siddur, in the discourse beginning “Ado-nai, open my lips”;

וזהו ע"ד שנתבאר בביאור ע"פ קול דודי שלהיות נמשך ההמשכה בפנימית בכלי זהו בחי גבורה ולא בחי דין ח"ו אלא אדרבה כו'

and this is along the lines of what was explained in the explanation of the verse "The voice of my beloved": that for the drawing-down to be drawn inwardly into the vessel is the level of Gevurah, and not the level of judgment (din), G-d forbid; rather, on the contrary, etc.

ע"ש ועמ"ש בד"ה הוי' יחתו מריביו בפ"י וענין ויתן עוז למלכו ועיין בלק"ת פ' וירא ע"פ כי אש יצאה מחשבון וכמ"ש מזה בביאור ע"פ על כן יאמרו המושלים בואו חשבון].

See there. And see what is written in the discourse beginning "Havayah, His adversaries shall be shattered," in the explanation of the matter of "and He will give strength to His king." And see the Likkutei Torah of the Arizal, Parshas Vayeira, on the verse "For a fire went out from Cheshbon," and as is written on this in the explanation of the verse "Therefore the rulers say: Come to Cheshbon."]

8 ולפי שתכלת מוחין דאבא ולבן מוחין דאימא לכן בזה הזמן אין תכלת לפי שלגודל מעלתו שהוא מבחי' אבא א"א לירד בזמן הגלות וזהו חכמה בראש חכמה בסוף כי א"ס אינו שורה

And because the blue (techeles) is the intellect (mochin) of Abba (Chochmah) and the white is the mochin of Imma (Binah), therefore at this time there is no techeles; for because of its great loftiness, being from the level of Abba, it cannot descend in the time of exile. And this is [the meaning of] "Chochmah at the beginning, Chochmah at the end": for the Infinite One (Ein Sof) does not rest

אלא בבחי' חכמה להיותו בחי' ביטול ולכך אור א"ס מתלבש בחכמה דא"ק וא"ק מתלבש בחכמה דאצילות כו' וחכמה עילאה היא בחי' ביטול ממש ונחנו מ"ה

except in the level of Chochmah (wisdom), since it is the level of self-nullification (bittul). And therefore the Infinite Light (Or Ein Sof) is enclothed in the Chochmah of Adam Kadmon, and Adam Kadmon is enclothed in the Chochmah of the World of Atzilus (Emanation), etc. And the higher Chochmah (Chochmah Ila'ah) is the level of actual self-nullification, "and what (mah) are we,"

כי החכמה מאין תמצא ובינה יש רחובות הנהר התרחבות הדעת וההשגה משא"כ חכמה עומק המושג בחי' העלם ישתחשך סתרו בחי' עדן מקור התענוג

for "Chochmah is found from ayin (nothing)," while Binah (understanding) is yesh (something), "the broad places of the river (Rehovos HaNahar)," the broadening of the mind and of comprehension. Whereas Chochmah is the depth of what is grasped, the level of concealment, "He made darkness His hiding place," the level of Eden, the source of delight (taanug).

כי בבחי' חכמה עצמה לא ניכר שום תענוג רק בגילוי החכמה בהשגה בינה להנחיל אוהבי יש נקי ג"ע העליון ומלכות הוא חכמה תתאה להיות ביטול היש

For in the level of Chochmah itself no delight at all is discernible, only in the revelation of Chochmah in comprehension: Binah, "to bequeath yesh (substance) to those who love Me," is called the higher Gan Eden. And Malchus (sovereignty) is the lower Chochmah, so that there be the nullification of the yesh:

ואנחנו כורעים ומשתחוים וצבא השמים לך משתחוים שיש מי שמבטל א"ע ומשתחוה כו' (ועמ"ש בד"ה כי אברהם לא ידענו וח"ע דאצילות היא בחינה ממוצעת כו' ע"ש).

"And we bow and prostrate ourselves," "and the host of heaven bow to You": that there is one who nullifies himself and prostrates himself, etc. (And see what is written in the discourse beginning "For Avraham did not know us," and [that] the higher Chochmah of Atzilus is an intermediate level, etc. See there.)

ונקראת אשה ה' מוצאות הפה התחלקות הדבור בעשרה מאמרות להיות כמה מיני צמצומים והתחלקות העולמות כמ"ש באדרא

And [Malchus] is called ishah (woman), [whose] hei [is] the five articulations of the mouth, the division of speech into Ten Utterances, so that there be many kinds of contractions (tzimtzumim) and the division of the worlds, as is written in the Idra.

ולכן נקי עולם הדבור בשם אשה כי מאיש לוקחה זאת שכדי להיות בחי' אשה ממטה למעלה ואל אישך תשוקתך

And therefore the World of Speech is called by the name ishah (woman), for "this one was taken from ish (man)": that in order for there to be the level of ishah, from below upward, "and your desire shall be to your husband (ishech),"

נמשך מבחי' איש אש יו"ד פי' יוד הוא חכמה ונמשך בבחינת איש הוא ז"א שהוא בחינת מדות שהדבור מקבל מהמדות כי הגם דאבא יסד ברתא.

is drawn from the level of ish (man): esh (fire) [and] yud. That is, yud is Chochmah, and it is drawn into the level of ish, which is Z'eir Anpin, which is the level of the emotive attributes (middos), for speech receives from the emotive attributes. For although "Abba founded the daughter,"

מ"מ הרי השכל משפיע במדות תחלה כי הרי אנו רואי בחוש שלפי התגברות המדות ככה יהיה לו כח הדבור שמן המדות עולה למחשבה ולדבור כמ"ש בס"ב ודרך כלל הם רמ"ח מצות רמ"ח אברים דמלכא

nevertheless the intellect flows into the emotive attributes first. For we see from experience that according to the intensity of the emotive attributes, so will one have the power of speech, for from the emotive attributes it rises to thought and to speech, as is written in Sefer Shel Beinonim (the Tanya). And in general, they are the 248 mitzvot, "the 248 limbs of the King,"

כי רמ"ח מצות הם ט"ס דז"א שכ"א כלול מטי טי פעמים טי הם פ"א וכל בחי

for the 248 mitzvot are the nine Sefiros of Z'eir Anpin, each of which is composed of nine; nine times nine is 81. And each level

יש לה ג' בחי רת"ס אי"כ ג"פ פ"א הם רמ"ג וה"ח המגדילים הרי רמ"ח שמרמ"ח מצות נמשך מלמעלה שיהא אשה אש ה'

has three aspects, head, middle and end (rosh, toch, sof); if so, three times 81 is 243, and [with] the five Chasadim that bring growth, that makes 248. For from the 248 mitzvot there is drawn from above that there be ishah, esh hei (fire of hei),

דהיינו שיהא ביטול היש ויהא כח להעלות ממטה למעלה ולהיות נר הוי' נ שמת אדם.

that is, that there be the nullification of the yesh, and that there be the power to raise up from below upward, and to be "the lamp of Havayah is the soul of man."

(ועמ"ש מזה בפי מקץ בד"ה רני ושמחי בת איך שע"י המצוה נמשך הכח להיות נר הוי' נשמת אדם עד וזהו תתן אמת ליעקב.

(And see what is written on this in Parshas Mikeitz, in the discourse beginning "Sing and rejoice, O daughter [of Zion]": how through the mitzvah the power is drawn to be "the lamp of Havayah is the soul of man," up to "And this is 'You will give truth to Yaakov.'"

וכן בד"ה המגביהי לשבת גבי וענין נר של המצוה כו' ובד"ה כי אתה נרי) ובחינת נר נעשה כשנמשך הרמ"ח למטה בנוק' כי נתוסף תרין דרועין דיליה כו'.

And so, too, in the discourse beginning "Who is enthroned on high," regarding the matter of the lamp of the mitzvah, etc.; and in the discourse beginning "For You are my lamp.") And the level of ner (lamp) comes about when the 248 is drawn down below into Nukva (the feminine), for His two arms are added, etc.

(בוהר הרקיע ס"פ תרומה בדף קס"ו הקשה דא"כ אין כאן רמ"ח אברים כי הרי באדם הרמ"ח אברים הם עם ידיו כו' והאריך שם לבאר זה אבל חסר תשלום הענין.)

(In Zohar HaRakia, at the end of Parshas Terumah, on folio 166, he raised the difficulty that, if so, there are not 248 limbs here, for in a person the 248 limbs are [counted] with his hands, etc.; and he expounded at length there to explain this, but the completion of the matter is missing.

אמנם בפע"ח שער השבת ספ"ד הנ"ל פ"י כי נר הם רמ"ח אברי המל' עם תרין דרועין דיליה וכמ"כ).

However, in Pri Etz Chaim, Sha'ar HaShabbos, at the end of chapter 4, mentioned above, he explained that ner is the 248 limbs of Malchus with His two arms, and as written [above].)

וביאור הדבר כי להיות נמשך אור א"ס למטה מטה היה הכל בטל באור א"ס ולא היה התהוות היש כלל ע"כ הוכרח להיות הסתלקות וצמצום אחרי התפשטות והם בחינת תרין דרועין דילי שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני

And the explanation of the matter: were the Infinite Light to be drawn down to the very lowest, everything would be nullified in the Infinite Light, and there would be no coming into being of yesh at all. Therefore there had to be withdrawal and contraction after expansion; and these are the level of His two arms, "His left hand is under my head, and His right hand embraces me."

(ועמ"ש ר"פ לך לך בד"ה הנה אברהם בפ"י ויהי ערב ויהי בקר יום אחד) וע"כ יש בישראל ג' בחינות כהנים לויים וישראלים.

(And see what is written at the beginning of Parshas Lech Lecha, in the discourse beginning "Behold, Avraham," in the explanation of "And there was evening and there was morning, one day.") And therefore there are in Israel three levels: Kohanim, Levi'im and Yisraelim.

והנה שרש התהוות ההמשכה להיות אור א"ס בחכמה הגם דחכים ולא בחכמה ידיעא אך להיות גילוי בחינת חכים כו' הוא למעלה מהחכמה ונקרא א"א מבחינת שערות.

Now, the root of the coming into being of the drawing-down, that the Infinite Light be in Chochmah, although "[He is] wise, but not with a known wisdom," yet for there to be the revelation of the level of "wise," etc., is above Chochmah, and is called Arich Anpin, from the level of the hairs (se'aros).

9 ומשל שערות בשם המגיד נ"ע כמו שערות הראש שהן מותרי מוחין שאין נוגעין כלל אל עצמותו

And the analogy of the hairs, in the name of the Maggid, whose soul is in Eden: like the hairs of the head, which are the surplus of the brain, which do not touch his essence at all;

והראיה שאם חותכין אותן אין לו כאב כלל ומ"מ הם יונקים מן המוח בעודן על הראש ע"י אד שעולה מן המוח כו'.

and the proof is that if one cuts them he has no pain at all. And nevertheless they draw nourishment from the brain while they are on the head, through a vapor that rises from the brain, etc.

כך הנה המשכת אור א"ס ב"ה להיות חכים כו' הוא מה שאינו נוגע אל עצמות כלל שאין לו ערך ויחוס כו'.

So, too, the drawing-down of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, to be "wise," etc., is something that does not touch the Essence at all, for He has no comparison or relation [to it], etc.;

כי הוא לבדו קודם שנברא העולם ואחר שנברא העולם ואין תופס מקום לפניו כלל ביטול המלאכים והנשמות שאם יהיו בטלים ונכללים באור א"ס ב"ה אינו נוגע אליו ית' כלל רק המשכה זו היא עד"מ

for He is alone, before the world was created and after the world was created, and the self-nullification (bittul) of the angels and the souls takes up no place before Him at all: for if they are nullified and included in the Infinite Light, blessed be He, it does not touch Him, may He be blessed, at all. Only, this drawing-down is, by way of analogy,

כמו בחי' שערוות שהם ממותרים מוחין ומ"מ הם יונקים מעצמותו כו' (ועמ"ש בפ' תצוה ע"פ ועשית בגדי קדש)

like the level of the hairs, which are from the surplus of the brain, and nevertheless draw nourishment from his essence, etc. (And see what is written in Parshas Tetzaveh on the verse "And you shall make holy garments.")

והמשכה זו היא מגלגלתא למעלה מבחי' מוח שע"י"ז הוא התהוות גילוי אור א"ס להיות בחינת חכמה כו'.

And this drawing-down is from the Gulgalta (the skull), above the level of the brain, through which there comes about the revelation of the Infinite Light, to be the level of Chochmah (wisdom), etc.

והשערות הם המחלקין ההשפעה וההמשכה להיות השגות שונות בא"ס כמה בחינות רבבות מדרגות שהוא כמ"ש הרמב"ם שכליים נבדלים דבמה יבדל המלאך א' מחבירו אם לא בהשגתו מאחר שאין לו גוף ואין לו מקום גשמי.

And the hairs are what divide the flow and the drawing-down, so that there be different comprehensions of the Infinite One (Ein Sof), many levels, myriads of degrees. This is as the Rambam wrote of separate intelligences: for by what is one angel distinguished from another, if not by his comprehension, since he has no body and no physical place?

10 ועד"ז כל ההבדל שמעולם ועד עולם בכמה עולמות לאין קץ הוא ע"פ ההשגה כל חד וחד כו'

And in the same way, the whole difference from world to world, in many worlds without end, is according to the comprehension, each and every one, etc.

וכמ"ש בע"ח דקוצי דשערי מכה ברישא דז"א מאחוריו להיות התחלקות הדעת כי ג' מוחין חב"ד והדעת נחלק לחו"ג אהוי"ר כו'

And as is written in Etz Chaim, that the lock of hair (kotzei de-sa'arei) strikes the head of Z'eir Anpin from behind, so that there be the division of Daas (knowledge): for the three mochin are Chochmah, Binah and Daas, and Daas divides into Chesed and Gevurah, love and awe, etc.

וקוצי דשערי זה נמשך ונסתיים בנוק' כמ"ש בכוונת הציצית. עיין בפע"ח שער הציצית רפ"ג וע"ש ג"כ בפ"ה דהיינו להיות נמשך מזה תכל ת.

And this lock of hair is drawn and ends in Nukva (the feminine), as is written in the intention of the tzitzis. See Pri Etz Chaim, Sha'ar HaTzitzis, beginning of chapter 3, and see there also in chapter 5: that is, that the techeles be drawn from this.

וזהו והיה לכם לציצית וע' ברבות בא פט"ו (דקל"א ע"ג) הציצית נתתי לכם שנאמר והיה לכם לציצית היינו כנ"ל בענין ואתם הדבקים כו'.

And this is "And it shall be for you as tzitzis." And see the Midrash Rabbah, Parshas Bo, section 15 (folio 131c): "The tzitzis I gave to you, as it is said, 'And it shall be for you as tzitzis': that is, as mentioned above regarding "And you who cleave," etc.

וראיתם אותו דהיינו שבח"י שערות שער רישיה כעמר נקא יהיה נמשך למטה בתכלת מל' דאצילות:

"And you shall see it": that is, that the level of the hairs, "the hair of His head like clean wool," will be drawn down below into the techeles of the Malchus (sovereignty) of Atzilus.

11 ג ולהבין ענין וזכרתם את כל מצות ה' וזכרתם כלומר לעשות אותם זכרים משפיעים כי

3. And to understand the matter of “and you shall remember all the mitzvot of Havayah”: “and you shall remember (u’zechartem)” means to make them males (zecharim), bestowers of influence. For

הנה מבואר בלק”ת פ’ בראשית בטעמי מצות כי ב’ אותיות מ”צ ממצוה הם בא”ת ב”ש י”ה.

it is explained in the Likkutei Torah of the Arizal, Parshas Bereshis, on the reasons of the mitzvot, that the two letters mem-tzadi of mitzvah are, in the Atbash [substitution], yud-hei.

ועם ב’ אותיות ו”ה דמצוה הרי הוא שם הוי” ונקי רמ”ח אברין דמלכא ומלכא הוא ז”א.

And with the two letters vav-hei of mitzvah, it is the Name Havayah; and [the mitzvot] are called “the 248 limbs of the King,” and “the King” is Z’eir Anpin.

ולפעמים נקראו מצות המלך כי מצות המלך היא עיין בזהר ס”פ שלח דקע”ה ע”ב מצוה במל’ ותורה בז”א

And sometimes they are called “the command of the king,” [as in] “for it was the king’s command”; see the Zohar at the end of Parshas Shelach, folio 175b: the mitzvah is in Malchus (sovereignty), and the Torah in Z’eir Anpin.

(ור”ל דא”כ הם במל’ ולא בז”א ועוד כי רמ”ח אברים היינו עצמיות ז”א ממש משא”כ פי’ ציווי המלך הם פקודתו לבד ולא עצמותו ואיבריו ממש, ועמ”ש מענין זה ג”כ בביאור ע”פ וידבר אלקים דעשרת הדברות ושם נתי’ בע”א קצת).

(That is to say: if so, they are in Malchus and not in Z’eir Anpin. And moreover, “248 limbs” means the very essence of Z’eir Anpin itself, whereas the meaning of “the command of the king” is his order alone, and not his essence and his actual limbs. And see what is written on this subject also in the explanation of the verse “And G-d spoke,” of the Ten Commandments; and there it was explained somewhat differently.)

אך הענין כי באמת למטה הוא מצות המלך אך שרשה למעלה היא בבחי’ אברים דמלכא

But the matter is that in truth, below it is “the command of the king,” but its root above is in the level of “limbs of the King,”

כי מאיש לוקחה זאת והיינו ע"י אתעדל"ת של האדם ממשיך להיות המצוה אברין דמלכא כמשל מי שנוגע בצפרני רגליו של אדם מרגיש כמוה כו'

for "this one was taken from ish (man)." That is, through the arousal from below (isarusa dilesata) of the person, he draws [it down] so that the mitzvah is "limbs of the King." As in the analogy of one who touches the toenails of a person: [the person] feels it in the brain, etc.;

כך ע"י מצוה גשמיות שעושה למטה בשביל שכך מצות המלך סתם נוגע באור א"ס ב"ה השורה ומלובש בה ולהמשיך בחי' שערות דא"א ברמ"ה מצות רמ"ה

so, through a physical mitzvah that one does below simply because such is the King's command, he touches the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, that rests and is en clothed in it; and so to draw the level of the hairs of Arich Anpin into the 248 mitzvos, the 248

אברים דז"א שיהיו הם המשפיעים בחינת המשכת חכמה עילאה ששרשו נמשך משערות דא"א והיינו שיומשך מזה הביטול למטה כו' כנ"ל דהיינו להיות אש ה' כו'.

limbs of Z'eir Anpin, so that they be the bestowers of the level of the drawing-down of the higher Chochmah (Chochmah Ila'ah), whose root is drawn from the hairs of Arich Anpin; that is, that from this the self-nullification (bittul) be drawn below, etc., as mentioned above; that is, to be esh hei (fire of hei), etc.

אך ולא תתורו אחרי לבבכם כו' כי באמת באצילות לא יגורך רע וכמ"ש מזה בביאור ע"פ במדבר סיני באהל מועד אבל בנוגה המשכת טו"ר הגם שיש שם ג"כ ע"ס

But [as for] "and you shall not stray after your heart," etc.: for in truth, in the World of Atzilus (Emanation) "evil does not dwell with You," and as is written on this in the explanation of the verse "In the wilderness of Sinai, in the Tent of Meeting"; but in nogah [there is] a drawing-down of good and evil, although there are also Ten Sefiros there,

אך שהם מעורבים טו"ר כידוע ויכולה ההשפעה להחליף כו' [ע"ד מ"ש בלקוטי הש"ס להאריז"ל גבי פי' ירדן שנוטל מזה ונותן לזה

only they are mixed, good and evil, as is known, and the flow can switch over, etc. [Along the lines of what is written in Likkutei HaShas of the Arizal, of blessed memory, regarding the explanation of "Yarden" (the Jordan), that it takes from this one and gives to that one,

דהיינו קליפת נוגה אשר לפעמים היא קדושה ולפעמים היא קליפה נוטלין מזה ונותנין לזה בסוד הגניבה והעשיקה הנזכר בסבא דמשפטים עכ"ל.

that is, kelipas nogah, which is at times holiness and at times kelipah (husk); they take from this one and give to that one, in the mystery of the theft and the oppression mentioned in the Saba of Mishpatim. End of quote.

12 ור"ל שע"י הנוגה נמשך היניקה מהקדושה גם להרע וכמ"ש מזה ע"פ ויקחו אליך פרה, ומ"ש בשם הסבא דמשפטים הוא בדף צ"ה ע"ב].

That is to say, through nogah nourishment is drawn from holiness also to the evil, as is written on this on the verse "And they shall take to you a heifer." And what is cited in the name of the Saba of Mishpatim is on folio 95b.]

וזהו ענין השקאת הסוטה מים המאררים לבדוק כו' ונקתה ונזרעה כו' [ע"י ברע"מ פ' אמור דצ"ז א' ובזוהר נשא דקכ"ד א' ב' ובפ"י ויחי דרמ"א ב'].

And this is the matter of giving the suspected wife (sotah) the waters that bring the curse to drink, to test, etc.; "and she shall be cleared and shall conceive," etc. [See the Raaya Mehemna, Parshas Emor, folio 97a; and the Zohar, Nasso, folio 124a-b; and in [Parshas] Vayechi, folio 241b.]

13 וכן בכל אדם שהוא מורכב מטו"ר וצריך לעקור התשוקה וההתלהבות של אש זרה כו' ועי"ז אש ה' פי' אש של ה'.

And so, too, in every person, who is composed of good and evil and needs to uproot the desire and the fervor of a strange fire, etc.; and through this [there is] esh hei, meaning a fire of G-d.

וע"ד האמת אש ה' ה' עצמה היא בחי' אש והם ה"ג של הנוק' העולים למעלה ומתמתקים בהמשכת אש יו"ד הם החסדים והם ה"ג עליונים שהם חסדים שמלמעלה למטה

And according to the way of truth [the Kabbalah]: esh hei, the hei itself is the level of fire, and these are the five Gevuros of Nukva (the feminine), which rise upward and are sweetened through the drawing-down of esh yud (fire of yud), which are the Chasadim; and these are the higher five Gevuros, which are Chasadim [flowing] from above downward.

וזהו למען תזכרו שתהיו אתם הזכרים כי בהעלותך את הנרות ה"ג של הנוק' אשה מזרעת תחלה יולדת
זכר [ועיין בזהר פרשה תזריע (דמ"ב ע"ב) א"ר יוסי כו']

And this is [the meaning of] “so that you shall remember (tizkeru)”: that you yourselves be the males (zecharim). For “when you raise up the lamps,” the five Gevuros of Nukva: “a woman who emits seed first gives birth to a male.” [And see the Zohar, Parshas Tazria (folio 42b): “Rabbi Yosei said,” etc.,

ל ת לה בפומא אלא ילידו דילה אי להוי דכר ובפי' הרמ"ז שם ואז עוזר את החסדים כו'

“she has nothing in her mouth but her offspring, that it be a male”; and in the commentary of the Ramaz (Rabbi Moshe Zacuto) there: “and then it helps the Chasadim,” etc.

ע"ש] וכמשל הנר של מטה שמדליק הנר של מעלה בעלות הלהב ממטה למעלה וכן נר מנר עד רום
המעלות

See there.] And as in the analogy of the lower lamp that kindles the upper lamp, as the flame rises from below upward; and so lamp from lamp, up to the highest heights

(וכמו שנזכר בשבת עליות העולמות שמתקרב עולם לעולם ועולם לעולם עד רום המעלות כי כשעולה
העליון הנה התחתון ג"כ עולה אחריו כו')

(and as is mentioned regarding Shabbos, the ascents of the worlds: that world draws near to world and world to world, up to the highest heights; for when the higher one ascends, the lower one also ascends after it, etc.).

ועי"ז ועשיתם את כל מצותי שהם הם העושים את המצוה להיות המשכת אור א"ס ב"ה במצוה ולהיות
המצוה כלי לאור א"ס

And through this, “and you shall do all My mitzvot”: that it is they who make the mitzvah, so that there be a drawing-down of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, into the mitzvah, and that the mitzvah be a vessel for the Infinite Light.

כי מצד שא"ס ב"ה כשמו כן הוא אין לו סוף כו' הרי הוא רם ונשגב כו'

For inasmuch as the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, is as His Name, having no end, etc., He is exalted and lofty, etc.;

אלא שנש"י הם הם הממשיכים כו' [וע' מ"ש מזה בפ' בחקתי בד"ה הנה מבואר בע"ה.

only, the souls of Israel are the very ones who draw [it] down, etc. [And see what is written on this in Parshas Bechukosai, in the discourse beginning "It is explained in Etz Chaim."

14 ואפשר כי זהו עוד בחינה עליונה יותר מבחי' וזכרתם שנאמר תחלה לעשות אותם זכרים דהיינו מה שמעוררים ע"י המצוה גילוי והמשכת רמ"ח אברין דמלכא ז"א דאצילות

And perhaps this is a still higher level than the level of "and you shall remember," which is said first, to make them males: that is, what one arouses through the mitzvah, the revelation and drawing-down of the 248 limbs of the King, Z'eir Anpin of the World of Atzilus (Emanation),

שהוא הנקרא זכר חסדו אכן בחינת ועשיתם את כל מצותי היינו המשכת אור א"ס ממש ברמ"ח איברים דז"א וכמ"ש באגה"ק קרוב לסופו ד"ה

which is called "He remembered (zachar) His kindness." But the level of "and you shall do all My mitzvos" is the drawing-down of the very Infinite Light (Or Ein Sof) into the 248 limbs of Z'eir Anpin. And as is written in Iggeres HaKodesh, near its end, [in] the passage beginning

להבין מ"ש בפע"ח שכל המצות לתקן רמ"ח איברי ז"א ע"י המשכת אור א"ס בהן במוחין כו' ומקור המוחין הוא לבנונית כו' הוא עונג וחפץ עליון כו' ע"ש.

"To understand what is written in Pri Etz Chaim, that all the mitzvos are to rectify the 248 limbs of Z'eir Anpin through drawing the Infinite Light into them, into the mochin," etc., "and the source of the mochin is the whiteness (lavanunis)," etc., "which is the supernal delight and desire," etc. See there.

15 וע' מ"ש בביאור ע"פ וארשתוך לי]. ועתה יובן ענין והייתם קדושים לאלקיכם. קדוש בחי' שערות כמ"ש בנוזיר קדוש

And see what is written in the explanation of the verse "And I will betroth you to Me."] And now the matter of "and you shall be holy to your G-d" will be understood. "Holy" is the level of the hairs, as is written of the nazirite, "Holy

יהיה גדל פרע שער ראשו שהנזיר ממשיך בחי' שערות כמ"ש מזה כפ' אמור בד"ה ונקדשתי בתוך בניי דהיינו שממשיך מבחי' שערות דא"א.

he shall be; he shall let the locks of the hair of his head grow": for the nazirite draws down the level of the hairs, as is written on this in Parshas Emor, in the discourse beginning "And I shall be sanctified among the children of Israel"; that is, that he draws down from the level of the hairs of Arich Anpin.

16 ועד"ז הוא ענין קדוש דקדושה וג"פ קדוש כנגד ג' קוצי דשערי [נראה דצ"ל הפי' כנגד ג' שמות הוי' שבמוחין עליונים דא"א שמהם נמשך הי"ג קוצין

And in the same way is the matter of "holy" in the Kedushah, and the three times "holy," corresponding to three locks of hair [it seems that the explanation must be: corresponding to the three Names Havayah in the higher mochin of Arich Anpin, from which the thirteen locks are drawn;

ואלו נמשכין ומאירין בז"א ע"י קוצי דשערי דא"א היורד מאחורי ז"א כמ"ש כ"ז בפע"ח שער חזרת העמידה ספ"ג] שהם כנגד ג' בחי' בי"ע שבאצילות והן חב"ד חג"ת נה"י

and these are drawn and shine into Z'eir Anpin through the lock of hair of Arich Anpin that descends behind Z'eir Anpin, as all this is written in Pri Etz Chaim, Sha'ar Chazaras HaAmidah, at the end of chapter 3], which correspond to the three levels of Beriah (Creation), Yetzirah (Formation) and Asiyah (Action) within Atzilus (Emanation), and these are Chochmah-Binah-Daas, Chesed-Gevurah-Tiferes, [and] Netzach-Hod-Yesod.

וזהו ג"כ ענין ג' קוצין שיש בצורת אות יוד קוץ העליון והיוד עצמו וקוץ התחתון כו' [ועיין בפרדס שער י"א פ"ז] ועי"ז נמשך להיות הוי' צבאות להיות המשכות החיות בעולמות.

And this is also the matter of the three tips (kotzin) in the form of the letter yud: the upper tip, the yud itself, and the lower tip, etc. [And see Pardes, Sha'ar 11, chapter 7.] And through this it is drawn to be "Havayah of Hosts (Tzevaos)," so that there be the drawings-down of life-force (chayus) into the worlds.

17 וזהו והייתם קדושים לאלקיכם ולא כתיב להויי אלא היינו לבחיי מלכות שהוא בחיי יחודא תתאה כורעים ומשתחוים ביטול היש ופיי שישראל הם הממשיכים בחיי שערות לבחיי מלי להיות ביטול כני"ל

And this is "and you shall be holy to your G-d (Elokeichem)"; and it is not written "to Havayah," but rather this is to the level of Malchus (sovereignty), which is the level of the lower unity (yichuda tata'ah), "bowing and prostrating," the nullification of the yesh (something). And the meaning is that Israel are the ones who draw the level of the hairs into the level of Malchus, so that there be self-nullification (bittul), as mentioned above;

דהיינו שעייז יומשך הביטול גם בבי"ע להיות ביטול היש וזהו אל תקרי בניך אלא בוניך כו':

that is, that through this the self-nullification be drawn also into Beriah, Yetzirah and Asiyah, so that there be the nullification of the yesh. And this is [the meaning of] "Do not read 'your children' (banayich), but 'your builders' (bonayich)," etc.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Copy, print and share it freely, crediting Kehot Publication Society and likuteitorah.com; it may not be sold. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/shelach/12/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok